

Sportpark De Gelenberg te Afferden (Gld)

- Quicksan flora en fauna in het kader van de Wet natuurbescherming -

Opdrachtgever	mRO b.v.
Datum veldbezoek	9 maart 2021
Kenmerk rapport	Q2021.027- Quicksan flora en fauna Sportpark De Gelenberg te Afferden (Gld)
Datum rapport	21 april 2021
Versie	V1.0
Auteur	ing. W. Egging
Controle	ing. J.M. de Wever

EcoTierra-ecologisch adviesbureau
Postadres: Abraham Teerlinkstraat 10, 7424 DM Deventer
Bezoekadres: Engelenburgstraat 57, 7391 MV Twello
www.ecotierra.nl
info@ecotierra.nl
0570-597418

Draagvlak voor natuur is de basis voor natuurbescherming

Dit rapport is vervaardigd op verzoek van de opdrachtgever en is zijn eigendom. Niets uit dit rapport mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden d.m.v. druk, fotokopie, digitale kopie of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de opdrachtgever hierboven aangegeven. EcoTierra- ecologisch adviesbureau is niet aansprakelijk voor gevolgschade, alsmede voor schade welke voortvloeit uit toepassingen van de resultaten van werkzaamheden of andere gegevens verkregen van EcoTierra- ecologisch adviesbureau; opdrachtgever vrijwaart EcoTierra- ecologisch adviesbureau voor aanspraken van derden in verband met deze toepassing.

INHOUDSOPGAVE

SAMENVATTING

1 INLEIDING	5
1.1 AANLEIDING	5
1.2 DOELSTELLING	5
1.3 VOLLEDIGHEID ONDERZOEK	5
1.4 GELDIGHEIDSDUUR RAPPORT	6
2 ONDERZOEKSOPZET	7
2.1 BRONNENONDERZOEK	7
2.2 VELDBEZOEK	7
3 PLANGEBIED EN BEOOGDE INGREPEN	8
3.1 PLANGEBIED	8
3.2 GEWENSTE TOEKOMSTIGE SITUATIE EN VOORGENOMEN INGREPEN	12
4 BEVINDINGENONDERZOEK	13
4.1 BEVINDINGEN BRONNENONDERZOEK	13
4.2 BEVINDINGEN VELDONDERZOEK	14
5 EFFECTENBEOORDELING	18
5.1 EFFECTEN BESCHERMDE GEBIEDEN/ HOUTOPSTANDEN	18
5.2 EFFECTEN SOORTEN	18
5.3 ONDERZOEKSPERIODES	21
6 CONCLUSIE EN VRIJBLIJVEND ADVIES	22
6.1 CONCLUSIE	22
6.2 VRIJBLIJVEND ADVIES	23

BIJLAGEN

1. Situatietekening
2. NDFF rapport
3. Wettelijk kader
4. Lijst beschermde soorten
5. Jaarrond beschermde nesten
6. Bronnen

SAMENVATTING

In opdracht van mRO b.v. heeft EcoTierra- ecologisch adviesbureau aan De Gelenberg 5 te Afferden (gemeente Druten) een quickscan flora en fauna uitgevoerd in het kader van de Wet natuurbescherming (Wnb).

Het plangebied is gelegen in het buitengebied van Afferden en betreft verschillende groenstructuren, een watergang en een grasveld, gelegen op Sportpark De Gelenberg en is verdeeld in twee deelgebieden.

De initiatiefnemer is voornemens een nieuwe sporthal met zwembad te realiseren. In dit kader zal het huidige zwembad worden geamoveerd. Het zwembad is in een eerdere quickscan (Q2020.089- Quickscan flora en fauna Sportpark De Gelenberg te Afferden, EcoTierra-ecologisch adviesbureau, juli 2020) onderzocht. In het kader van het project dient ook een nieuwe toegangsweg met fietspad gerealiseerd te worden ten noorden van het zwembad. Hiervoor worden een watergang gedempt/ verlegd/ onderduikerd en diverse bomen gekapt. Tevens bleek het gehele plangebied groter dan bij de in 2020 uitgevoerde quickscan werd aangenomen. In dat kader is in onderhavige quickscan ook een grasveld met groenstructuren onderzocht dat ten oosten van het zwembad is gelegen. Ook op deze locatie zullen diverse bomen worden gekapt in verband met de nieuwbouw.

Ten tijde van onderhavige schrijven waren alleen de globale ingrepen bekend bij EcoTierra, de concrete invulling en ingrepen nog niet.

De ingrepen vinden plaats in het kader van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden.

Onderhavige quickscan is gebaseerd op een bronnenonderzoek en een veldbezoek. Het veldbezoek heeft op 9 maart 2021 plaatsgevonden.

Op basis van het uitgevoerde onderzoek kan worden geconcludeerd dat:

- het plangebied buiten het Gelders Natuurnetwerk ligt en er in Gelderland geen externe werking van toepassing is. Verdere toetsing aan het GNN wordt niet noodzakelijk geacht;
- er geen significante aantasting wordt verwacht op soorten die voor de meest nabijgelegen Natura2000-gebieden zijn aangewezen (Wnb- Natura2000-soorten);
- er niet aan stikstof getoetst is (Wnb-Natura2000-stikstof). Mogelijk is een AERIUS-berekening noodzakelijk;
- er een nader onderzoek naar vleermuizen, ransuil, roek en kleine marterachtigen plaats dient te vinden (Wnb-soorten);
- mogelijk zijn er gevolgen aangaande het onderdeel Wnb- houtopstanden;
- voor algemeen voorkomende soorten een algemene vrijstelling geldt als het ruimtelijke ingrepen betreft;
- de zorgplicht altijd van toepassing is.

1 INLEIDING

In opdracht van mRO b.v. heeft EcoTierra- ecologisch adviesbureau aan De Gelenberg 5 te Afferden (gemeente Druten) een quickscan flora en fauna uitgevoerd in het kader van de Wet natuurbescherming (Wnb).

1.1 Aanleiding

De initiatiefnemer is voornemens een nieuwe sporthal met zwembad te realiseren. In dit kader zal het huidige zwembad worden geamoveerd. Het zwembad is in een eerdere quickscan (Q2020.089- Quickscan flora en fauna Sportpark De Gelenberg te Afferden, EcoTierra-ecologisch adviesbureau, juli 2020) onderzocht. In het kader van het project dient ook een nieuwe toegangsweg met fietspad gerealiseerd te worden ten noorden van het zwembad. Hiervoor worden een watergang gedempt/ verlegd/ onderduikerd en diverse bomen gekapt. Tevens bleek het gehele plangebied groter dan bij de in 2020 uitgevoerde quickscan werd aangenomen. In dat kader is in onderhavige quickscan ook een grasveld met groenstructuren onderzocht dat ten oosten van het zwembad is gelegen. Ook op deze locatie zullen diverse bomen worden gekapt in verband met de nieuwbouw.

In verband met de Wet natuurbescherming (Wnb) is het noodzakelijk om voorafgaande aan ruimtelijke ingrepen en inrichting te toetsen of de geplande activiteiten geen negatief effect hebben op beschermde plant- en/of diersoorten en leefgebieden.

1.2 Doelstelling

Het doel van onderhavige quickscan is inzicht geven of de voorgenomen activiteiten een overtreding van de vigerende natuurwetgeving tot gevolg hebben.

Om dit inzicht te verkrijgen worden de volgende vragen beantwoord;

- zijn er binnen het plangebied beschermde dier- en plantsoorten aangetroffen en/of worden deze verwacht?
- wat is de juridische status van deze soorten?
- hebben de voorgenomen activiteiten een (significant) negatief effect op deze soorten?
- ligt het plangebied in of nabij beschermde natuurgebieden, zoals het GNN of Natura2000-gebieden?
- wat zijn de gevolgen en dienen er (mitigerende) maatregelen genomen te worden?
- dient er een nader onderzoek uitgevoerd te worden?
- dient er een ontheffing aangevraagd te worden?

1.3 Volledigheid onderzoek

Een quickscan is een momentopname en kan slechts in beperkte mate uitsluitel geven over de aan- of afwezigheid van soorten. Het kan voorkomen dat soorten niet worden waargenomen tijdens het veldbezoek. Aan de hand expert-judgement en bekende ecologische principes zal een inschatting worden gemaakt over het wel of niet voor kunnen komen van beschermde plant- en diersoorten. Verder is de quickscan geen veldinventarisatie. Veldinventarisaties omvatten meerdere opnamerondes die seizoensgebonden zijn en volgens standaardmethoden worden uitgevoerd.

1.4 Geldigheidsduur rapport

Afhankelijk van de aangetroffen soorten is de rapportage drie of vijf jaar geldig. Voor Habitatrichtlijnsoorten en vogels met een jaarrond beschermd nest dient maximaal drie jaar als geldigheidsduur te worden gehanteerd met als voorwaarde dat er weinig (fysieke) veranderingen hebben plaatsgevonden in het plangebied.

2 ONDERZOEKSOPZET

In onderhavige quickscan is de locatie gescreend op de aanwezigheid van beschermde plant- en diersoorten. Er is gestart met een bronnenonderzoek en vervolgens is de locatie bezocht.

2.1 Bronnenonderzoek

Alvorens het terrein is bezocht zijn diverse (digitale) verspreidingsatlassen waaronder de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) geraadpleegd. Hierdoor is indicatief een beeld verkregen of er streng en strikt beschermde soorten voorkomen in het kilometer-/uurhok waarin het plangebied is gelegen.

Het NDFF is in maart en april 2021 geraadpleegd. Hierbij is gezocht op waarnemingen tot 10 jaar terug.

Diverse kaarten (waaronder kernkwaliteiten GNN en GO, Natura2000 en Natuurbeheerplan) van de provinciale site gelderland.nl zijn geraadpleegd in maart 2021.

Op internet is gezocht naar openbare rapportages van ecologische onderzoeken die in de directe omgeving van onderhavig plangebied zijn uitgevoerd. Tevens is de rapportage bekeken van de door EcoTierra in juli 2020 uitgevoerde quickscan.

2.2 Veldbezoek

Het plangebied is op 9 maart 2021 overdag bezocht. Ten tijde van het veldbezoek was het wisselvallig weer bij een temperatuur van rond de 9 °C.

Het gehele plangebied was ten tijde van het veldbezoek toegankelijk. De directe omgeving van het plangebied is tijdens het veldbezoek eveneens bekeken.

Tijdens het veldonderzoek is zoveel mogelijk concrete informatie verzameld met betrekking tot de aan- of afwezigheid van beschermde soorten (zicht- en geluidswaarnemingen, sporenonderzoek naar de aanwezigheid van pootafdrukken, graafsporen, nesten, holen, uitwerpselen, haren en dergelijke).

Het onderzoek is uitgevoerd door de ecologen W. Egging en J.M. de Wever. Beide ecologen hebben een relevante studie gevolgd. Tevens worden door de ecologen van EcoTierra-ecologisch adviesbureau diverse relevante cursussen gevolgd, symposia en congressen bezocht en diverse vakbladen en nieuwsbrieven gelezen om de laatste ontwikkelingen te volgen. De onderzoekers zijn in het bezit van diverse certificaten, waaronder de cursus diersporen voor ecologen (Weylin Tracking).

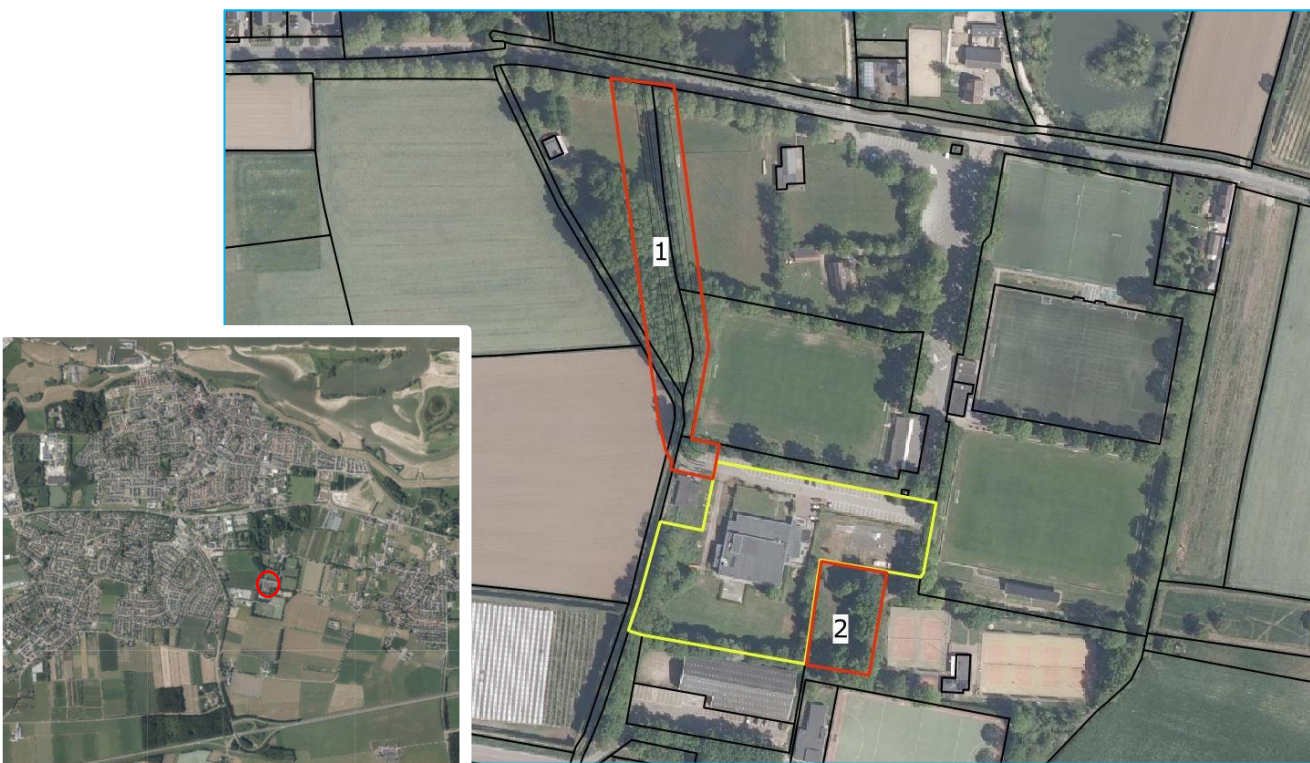
3 PLANGEBIED EN BEOOGDE INGREPEN

In dit hoofdstuk zijn de onderzoekslocatie en de voorgenomen activiteiten beschreven. Op onderstaande afbeelding is het plangebied weergegeven waarbinnen de activiteiten daadwerkelijk plaatsvinden.

3.1 Plangebied

Het plangebied (rode kader, afbeelding 1, verdeeld in twee deelgebieden) is gelegen in het buitengebied van Afferden op Sportpark De Gelenberg. Deelgebied 1 betreft groenstructuren en een watergang. In de in 2020 uitgevoerde quickscan (gele kader, afbeelding 1) zijn het zwembad en ligweiden onderzocht. Op dat moment was nog niet bekend dat het grasveld ten oosten van het zwembad (deelgebied 2) ook tot het plangebied behoorde en is derhalve toen niet onderzocht. In dat kader is dit deel in onderhavige quickscan eveneens meegenomen.

De directe omgeving bestaat uit sportvelden, agrarische percelen, woningen en infrastructuur.

Afbeelding 1: Situering plangebied (bron: PDOK, luchtfoto 2020). Rode kader; deelgebied 1 en 2 plangebied. Gele kader; onderzoekslocatie quickscan 2020.

Deelgebied 1

Foto's: Indrukken deelgebied 1. Links; Watergang (richting Drutens Bosje). Rechts; watergang die onderduikerd gaat worden.

Foto's: Indrukken deelgebied 1. Groenstrook naast voetbalveld.

Foto's: Indrukken deelgebied 1. Bosschage.

Foto's: Indrukken deelgebied 1. Grasveld en bankjes in gebruik door hondensportvereniging.

Foto's: Indrukken directe omgeving deelgebied 1. Links; gebouw van hondensportvereniging. Rechts; agrarische percelen aan de westzijde van het plangebied.

Foto's: Indrukken directe omgeving deelgebied 1. Watergang en Drutens Bosje ten noorden van het plangebied.

Deelgebied 2

Foto's: Indrukken deelgebied 2. Groenstrook en grasveld.

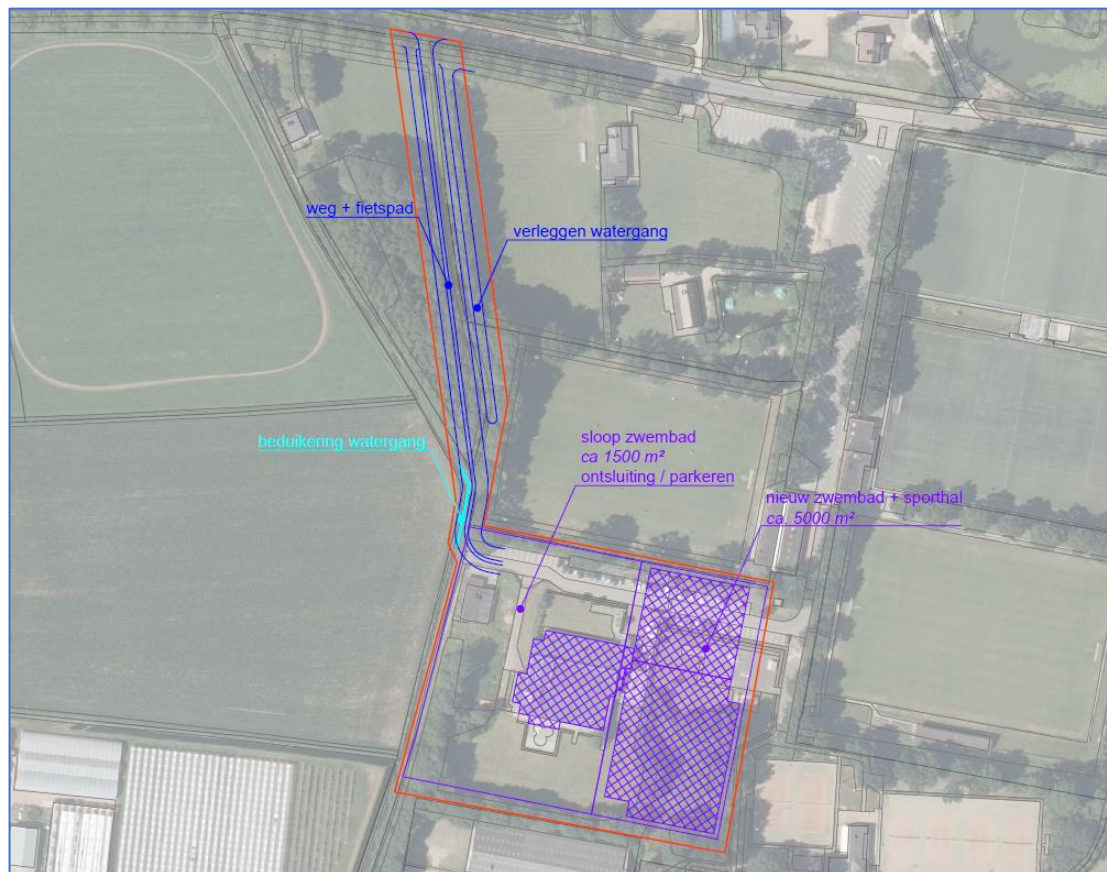
Foto's: Indrukken directe omgeving deelgebied 2. Links; opstal ten zuiden van het plangebied. Rechts; zwembad en parkeerplaats.

3.2 Gewenste toekomstige situatie en voorgenomen ingrepen

De initiatiefnemer is voornemens een nieuwe sporthal met zwembad te realiseren. In dit kader zal het huidige zwembad worden geamoveerd. Het zwembad is in een eerdere quickscan (Q2020.089- Quickscan flora en fauna Sportpark De Gelenberg te Afferden, EcoTierra-ecologisch adviesbureau, juli 2020) onderzocht. In het kader van het project dient ook een nieuwe toegangsweg met fietspad gerealiseerd te worden ten noorden van het zwembad. Hiervoor worden een watergang gedempt/ verlegd/ onderduikerd en diverse bomen gekapt. Tevens bleek het gehele plangebied groter dan bij de in 2020 uitgevoerde quickscan werd aangenomen. In dat kader is in onderhavige quickscan ook een grasveld met groenstructuren onderzocht dat ten oosten van het zwembad is gelegen. Ook op deze locatie zullen diverse bomen worden gekapt in verband met de nieuwbouw.

Ten tijde van onderhavige schrijven waren alleen de globale ingrepen bekend bij EcoTierra, de concrete invulling en ingrepen nog niet.

De ingrepen vinden plaats in het kader van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden.

Afbeelding 2: Plattegrond toekomstige situatie (bron: mRO).

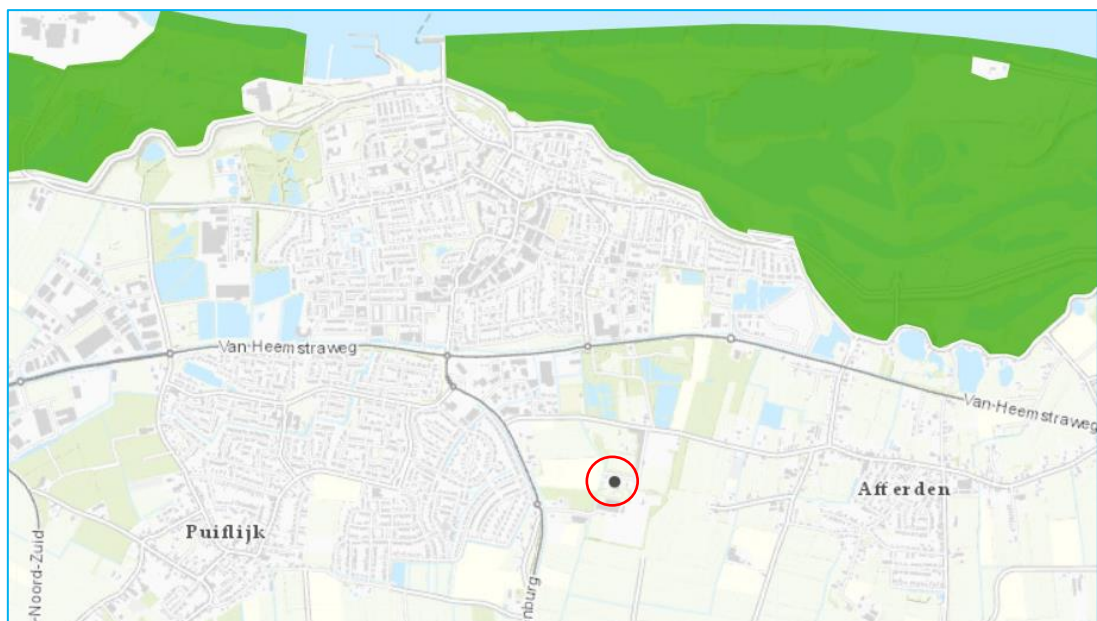
4 BEVINDINGENONDERZOEK

Hieronder worden de bevindingen van het bronnenonderzoek en vervolgens de bevindingen van het veldonderzoek besproken.

4.1 Bevindingen bronnenonderzoek

In de database van de provincie is af te lezen dat het plangebied niet is gelegen in het Gelders Natuurnetwerk en geen Natuurbeheertypen heeft meegekregen in het vigerende Natuurbeheerplan.

Het plangebied is gelegen op circa 1.200 meter afstand van het Natura2000-gebied 'Rijntakken'.

Afbeelding 3: Ligging plangebied t.o.v. Natura2000 (bron: Gelderland.nl).

Volgens de geraadpleegde bronnen (met name NDFF) kunnen er in binnen het plangebied en in de omgeving, voor het plangebied de mogelijk relevante soorten (niet vrijgestelde) voorkomen: gewone, ruige en kleine dwergvleermuis, laatvlieger, gewone grootoorvleermuis, steenuil, kerkuil, ransuil, buizerd, sperwer, havik, boomvalk, roek. Bijlage 2 geeft alle gevonden waarnemingen weer op NDFF.

Er is door EcoTierra- ecologisch adviesbureau in 2020 een quickscan uitgevoerd ter plaatse van het zwembadgebouw met bijbehorende ligvelden, groenstructuren en skatebaan. Tijdens het veldbezoek is op een naburig perceel een steenuil waargenomen. Uit de resultaten van dit onderzoek is gebleken dat er een nader onderzoek naar vleermuizen dient plaats te vinden ter plaatse van het zwembadgebouw. Ten tijde van onderhavig schrijven is er tijdens het nader onderzoek naar vleermuizen reeds een paarverblijf van gewone dwergvleermuis aangetoond in het zwembad.

Er zijn verder geen relevante rapportages gevonden van planlocaties in de directe omgeving van onderhavige planlocatie.

4.2 Bevindingen veldonderzoek

In dit hoofdstuk worden de bevindingen uit het veld weergegeven. In bijlage 1 zijn de meest relevante bevindingen op kaart aangegeven.

Interview

In het kader van onderhavige quickscan zijn geen mensen geïnterviewd.

Flora

Beschermde flora is niet aangetroffen binnen het plangebied. Algemene soorten als paarse dovenetel, paardenbloem en bodembedekkende klimop zijn waargenomen binnen het plangebied. Dergelijke soorten komen vaak voor op voedselrijke en verstoorde gronden.

Vogels

Tijdens het veldbezoek zijn binnen het gehele plangebied en in de omgeving diverse vogels waargenomen zoals kauw, roek, merel, houtduif, koolmees, groene specht (auditief), gaai en ransuil.

Er zijn binnen het plangebied geen opstallen aanwezig. Jaarrond beschermde nesten van soorten die broeden in opstallen, zoals huismus, gierwaluw, steen- en kerkuil, zijn derhalve niet aanwezig.

De te kappen bomen zijn onderzocht op geschiktheid voor soorten met een jaarrond beschermd nest.

Deelgebied 1: In de aanwezige bomen zijn 4 (oude) nesten van roek aangetroffen, hier zijn ook fecaliën aangetroffen die mogelijk van roeken afkomstig zijn. Gedurende het veldbezoek waren de nesten niet bezet en zijn er ook geen exemplaren waargenomen in dit deelgebied. Wel zijn er in het Drutens Bosje en andere boomstructuren in de directe omgeving exemplaren/ nesten van roeken waargenomen. Sporen (braakballen, veren, plukplekken/ prooiresten en dergelijke) of duidelijke nestlocaties/ nesten van uilen of roofvogels zijn niet aangetroffen in dit deelgebied.

Deelgebied 2: In de hier aanwezige groenstructuren is een roestende ransuil waargenomen. Een nest van deze soort nabij (binnen invloedssfeer van werkzaamheden) is niet uitgesloten aangezien er in de groenstrook ten zuiden van de ligweide een (oud) kraaiennest aanwezig is. Deze soort kan gebruik maken van oude nesten van andere soorten, zoals kraaien, maar eventueel ook nesten van roeken (deelgebied 1).

Foto's: Nesten van roek (deelgebied 1) en roestende ransuil (deelgebied 2).

Het plangebied is geen significant foerageergebied voor roofvogels en uilen.

Zeer waarschijnlijk broeden vogelsoorten zonder een jaarrond beschermd nest binnen en nabij de twee deelgebieden.

Grondgebonden zoogdieren

Deelgebied 1: Dit deelgebied is geschikt voor kleine marterachtigen (wezel, hermelijn en bunzing). De watergangen, takkenhopen, (muizen)holtes en omliggende agrarische percelen zijn geschikt als voortplantingsplek, schuilplek en jachtgebied voor kleine marterachtigen. Daarnaast kan het plangebied dienen als corridor vanaf de agrarische percelen richting het Drutens Bosje en watergangen. Ter plaatse van de te dempen watergang zijn geen geschikte openingen voor kleine marterachtigen waargenomen. Tijdens het veldbezoek zijn geen kleine marterachtigen waargenomen, maar kleine marterachtigen laten zich ook maar zelden zien.

Foto's: Aangetroffen takkenhoop en ander leefgebied die eventueel geschikt zijn voor kleine marterachtigen.

Het plangebied is voor grotere soorten als steenmarter en das minder geschikt om te verblijven. Er zijn dan ook geen sporen/verblijfplaatsen van deze soorten waargenomen. Wel zal het plangebied tot het jachtgebied van steenmarter behoren.

In de bomen zijn geen nesten van eekhoorn of boommarter waargenomen. Verder kunnen soorten als egel, ratten en diverse muizensoorten worden verwacht binnen en nabij dit deelgebied.

Deelgebied 2. Binnen dit deelgebied zijn geen takkenhopen en/of (muizen)holtes waargenomen, dit deelgebied is derhalve niet geschikt voor kleine marterachtigen. Het plangebied is voor grotere soorten als steenmarter en das eveneens niet geschikt om te verblijven. Er zijn dan ook geen sporen/verblijfplaatsen van deze soorten waargenomen. Wel zal het plangebied tot het jachtgebied van steenmarter en mogelijk kleine marterachtigen behoren.

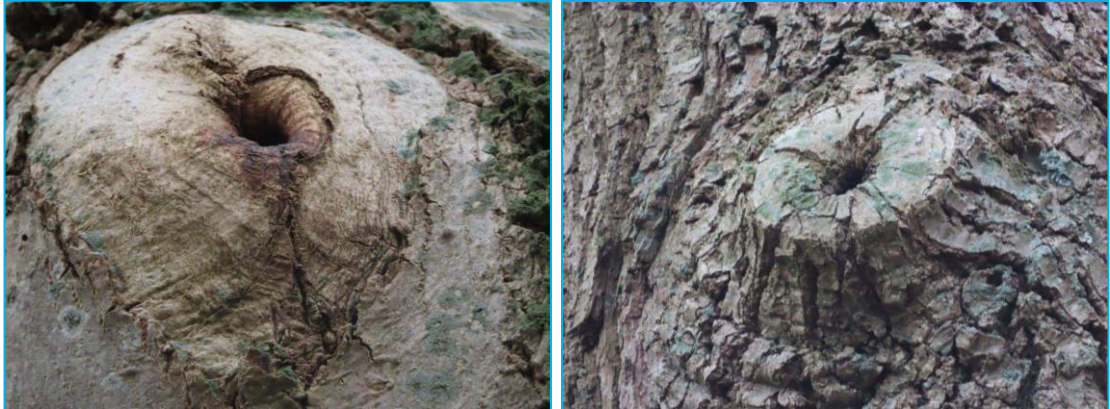
In de bomen zijn geen nesten van eekhoorn of boommarter waargenomen. Konijnen maken wel gebruik van het plangebied om te foerageren en holen te graven. Er zijn dan ook diverse keutels en overige sporen aangetroffen. Verder kunnen soorten als egel, ratten en diverse muizensoorten worden verwacht binnen en nabij het plangebied.

Vleermuizen

Wegens het ontbreken van opstallen binnen het gehele plangebied is de aanwezigheid van verblijfplaatsen van gebouwbewonende vleermuizen uitgesloten.

Deelgebied 1. Enkele van de te kappen bomen zijn mogelijk geschikt voor boombewonende vleermuizen. Er zijn binnen het plangebied bomen met (mogelijk naar boven ingerotte) holtes en scheuren aanwezig.

Er zal gefoerageerd worden door vleermuizen binnen het plangebied, met name langs de groenstructuren. Het is aannemelijk dat vleermuizen de groenstructuren langs de watergang gebruiken om te navigeren.

Foto's: Geschikte openingen voor vleermuis deelgebied 1.

Er zal gefoerageerd worden door vleermuizen binnen het plangebied, met name langs de groenstructuren. Het is aannemelijk dat vleermuizen de groenstructuren langs de watergang gebruiken om te navigeren.

Deelgebied 2: In dit deelgebied zijn geen bomen aangetroffen met geschikte holtes. Wel zijn dergelijke bomen nabij gelegen. Er zal gefoerageerd worden door vleermuizen binnen het plangebied, met name langs de groenstructuren. Een vliegroute wordt op deze locatie niet verwacht.

Amfibieën, reptielen en vissen

Deelgebied 1. In dit deelgebied is een watergang aanwezig. Tevens behoort tot dit plangebied een stukje van de naastgelegen watergang. In de te dempen watergang wordt de aanwezigheid van vissen niet direct verwacht. Dit watertje zal bij langdurige droogte ook droogvallen. Wanneer er veel water in de naastgelegen watergang staat, die in verbinding staat met deze watergang, dan kan er mogelijk een vis naar toe gaan.

As voortplantingswater voor amfibieën lijkt de te dempen watergang eveneens matig geschikt. Er zal door de aanwezigheid van de naastgelegen bomen weinig zon op het watertje staan waardoor deze niet zal opwarmen. Dit is vaak gewenst door amfibieën. In de te onderduikeren sloot ernaast kunnen wel exemplaren van algemeen voorkomende soorten worden verwacht. Het deelgebied zal wel als landhabitat kunnen dienen. Beschermde soorten, zoals de pioniersoort rugstreeppad, worden op een dergelijke begroeide locatie niet verwacht.

Er zijn geen voortplantingsplekken voor reptielen, zoals broeihopen, aanwezig binnen het deelgebied. De ligging maakt dat reptielen hier ook niet direct verwacht worden.

Deelgebied 2: Er is geen oppervlaktewater aanwezig. De aanwezigheid van vissen en voortplantingswater van amfibieën kan derhalve worden uitgesloten. Mogelijk dient het deelgebied als landhabitat.

Er zijn geen voortplantingsplekken voor reptielen, zoals broeihopen, aanwezig binnen het deelgebied. De ligging maakt dat reptielen hier ook niet direct verwacht worden.

Ongewervelden/ overige soorten

Het ontbreken van specifieke habitats zoals heide en (laag)veen, grote rivieren en oude, rottende eiken maakt dat de veelal veeleisende Habitatrichtlijnsoorten en exemplaren van de nationaal beschermde soorten van ongewervelden en overige soorten niet te verwachten zijn binnen het gehele plangebied. Die soorten hebben vaak specifieke ecologische eisen die in dergelijke plangebieden beperkt aanwezig zijn.

5 EFFECTENBEOORDELING

Hieronder zijn de effecten van de voorgenomen ingrepen op eventueel aanwezige beschermde gebieden en de aanwezige flora en fauna getoetst aan de Wet natuurbescherming.

5.1 Effecten beschermde gebieden/ houtopstanden

Het plangebied is niet gelegen in het Gelders Natuurnetwerk (GNN). De provincie hanteert geen externe werking als het gaat om het GNN, de Nee-tenzij toets is derhalve niet aan de orde.

Het plangebied is gelegen op circa 1.200 meter afstand van het Natura2000-gebied 'Rijntakken'. Door de aard van de ingreep, de onderlinge afstand en de bufferende werking van tussengelegen gebouwen en infrastructuur wordt er geen rechtstreekse aantasting (veroorzaakt door bijvoorbeeld licht, trillingen, geluid of menselijke aanwezigheid) of indirecte aantasting (door bijvoorbeeld verdroging) verwacht op soorten die voor het genoemde Natura2000-gebied zijn aangewezen. Een zogenaamde Voortoets (soorten) wordt dan ook niet noodzakelijk geacht.

Thema's als vermessing/ verzuring (stikstof) vallen niet onder de reikwijdte van onderhavige quickscan flora en fauna. Mogelijk dient er in het kader van de Wnb-Natura2000 een AERIUS-berekening te worden uitgevoerd.

Er worden in het kader van de voorgenomen ingrepen enkele bomen gekapt. Mogelijk is het onderdeel 'houtopstanden' van de Wet natuurbescherming in onderhavige situatie van toepassing. Dit is van toepassing als de houtopstand buiten de bebouwde kom ligt en het gaat om één of meer rijen van 20 of meer bomen of om een bosoppervlakte van minimaal 1.000 m². Dit is ook van toepassing als er een deel van deze bomen gekapt wordt. De gemeente zal dit moeten vaststellen.

5.2 Effecten soorten

Er wordt in het kader van de vigerende wetgeving nagegaan of beschermde vaste rust- en verblijfplaatsen door het project opzettelijk worden aangetast (vernield, beschadigd of ongeschikt gemaakt) of dat dieren opzettelijk worden verontrust, verjaagd of gedood. Verder is er gekeken of er invloeden zijn die leiden tot een verminderde geschiktheid als foerageergebied waarbij het een zodanig belang betreft dat bij het wegvallen van deze functie ook vaste rust- en verblijfplaatsen niet langer kunnen functioneren.

Flora

Tijdens het veldbezoek zijn er binnen het plangebied geen beschermde wilde vaatplanten aangetroffen. Tevens zijn er tijdens het bronnenonderzoek geen waarnemingen van beschermde soorten naar voren gekomen. Er zijn derhalve geen negatieve effecten te verwachten aangaande deze soortgroep.

Vogels

Het veldbezoek heeft uitgewezen dat er jaarrond beschermde nesten zijn waargenomen van roek (deelgebied 1) en mogelijk ook ransuil (deelgebied 1 en 2) binnen het plangebied. De aanwezige (te kappen) groenstructuren kunnen onderdeel uitmaken van het functionele leefgebied van deze soorten. De verwachting is echter dat, gezien het groene karakter van het sportpark, het geen significant leefgebied zal zijn. De ransuil kan op vele plaatsen binnen het park roesten.

Mogelijk gaan er jaarrond beschermde nesten verloren door de beoogde ingrepen. Dit is niet toegestaan bij de Wet Natuurbescherming.

Om vast te stellen of de nesten van roek en mogelijk ransuil in gebruik zijn en in welke mate de omgeving door deze soort wordt gebruikt dient er een nader onderzoek naar roek en ransuil plaats te vinden. Deze nadere onderzoeken dienen plaats te vinden conform het Kennisdocument Roek (BIJ12, versie 1.0, juli 2017, 3x overdag in de periode 15 februari tot en met 15 juli) en voor de Ransuil kan het Kennisdocument Kerkuil aangehouden worden (BIJ12, versie 1.0, juli 2017, 3x 's avonds/ 's nachts in de periode begin februari tot en met half oktober).

Mogelijk dienen er naar aanleiding van het nadere onderzoek een ontheffing aangevraagd te worden en mitigerende maatregelen genomen te worden.

Binnen het plangebied zijn diverse vogels of nesten van vogels waargenomen die een zogenaamd categorie 5 nest (nesten die als jaarrond beschermde verblijfplaats kunnen worden gekwalificeerd indien geen c.q. onvoldoende alternatieve locaties aanwezig zijn) hebben, zoals koolmees en ekster. De genoemde soorten zullen in de toekomstige situatie voldoende broedplekken hebben. Er is derhalve geen sprake van een jaarronde bescherming. Er broeden tevens vogels zonder jaarrond beschermd nest binnen en nabij het plangebied. De werkzaamheden mogen geen bezette nesten vernietigen of verstoren, derhalve dienen ze te starten voor de aanvang van het broedseizoen of geheel buiten deze periode plaats te vinden (broedseizoen loopt globaal van begin maart tot en met juli/ augustus, afhankelijk van soort en weersomstandigheden) of er dient voor de werkzaamheden vastgesteld te zijn dat er geen broedgevallen aanwezig zijn binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden. Dit laatste kan echter zeer lastig zijn met dichte groenstructuren en wordt dan ook afgeraden. Uit voorzorg kunnen groenstructuren, als voorbereiding, buiten het broedseizoen verwijderd worden.

Grondgebonden zoogdieren

Er zijn geen exemplaren, of concrete verblijfplaatsen ervan, waargenomen die zijn beschermd bij de Habitatrictlijn of niet zijn vrijgesteld door de provincie (zie bijlage 1 voor vrijgestelde soorten). Echter kan de aanwezigheid van vaste verblijfplaatsen van kleine marterachtigen (wezel, hermelijn en bunzing) in deelgebied 1 niet worden uitgesloten. Het deelgebied voldoet aan de 4 functies voor een leefgebied van kleine marterachtigen (bron: Handreiking Kleine Marters in relatie tot soortbescherming). Het betreft namelijk een foerageergebied met voldoende dekking, er zijn verbindingen met andere leefgebieden, er zijn mogelijkheden voor rust- en voorplantingsplaatsen en er is water aanwezig (voor hermelijn, en in mindere mate bunzing, van belang). Mogelijk gaan vaste voortplantings- en verblijfplaatsen en leefgebied van deze soorten verloren door de beoogde ingrepen. Er zal voldoende functioneel leefgebied overblijven in de omgeving en ook in de toekomstige situatie zal er veel leefgebied ontstaan. Echter, potentiële vernietiging van vaste verblijfplaatsen is niet toegestaan bij de Wnb. In dit kader dient onderzocht te worden of door de ingreep dergelijke verblijfplaatsen verloren gaan.

Tijdens de nadere onderzoeken (vleermuis, roek en ransuil, zie betreffende paragrafen) dient gelet te worden op sporen en exemplaren van de kleine marterachtigen (wezel, hermelijn en bunzing). Daarnaast dienen cameravallen en Mostela's en/of struikrovers geplaatst te worden in deelgebied 1 om vast te stellen of exemplaren van deze soortgroepen voorkomen in dit deelgebied. Als richtlijn voor het onderzoek wordt het document 'Handreiking Kleine Marters in relatie tot soortbescherming', provincie Noord-Brabant, 2017 aangehouden. Mogelijk dienen er naar aanleiding van het nadere onderzoek een ontheffing aangevraagd te worden en/ of mitigerende maatregelen genomen te worden.

Mogelijk komen er algemeen voorkomende soorten voor in het plangebied. Algemeen voorkomende soorten zijn door de provincie vrijgesteld van de verbodsbepalingen als het een ruimtelijke ingreep of inrichting betreft. Wel geldt de zorgplicht voor dergelijke soorten.

Vleermuizen

Wegens het ontbreken van opstallen binnen het plangebied is de aanwezigheid van verblijfplaatsen van gebouwbewonende vleermuizen uitgesloten.

De kap van bomen in deelgebied 1 kan tot gevolg hebben dat jaarrond beschermde verblijfplaatsen van boombewonende vleermuizen vernietigd worden.

In dit kader zal er een nader onderzoek naar vleermuizen moeten plaatsvinden. Dit nadere onderzoek dient vast te stellen of er (zo ja, welke soorten en welke functie) gebruik gemaakt wordt van de bomen en dient plaats te vinden op basis van het protocol voor vleermuisinventarisaties 2021 (GaN). Er dient in de periode 15 mei- 15 juli (kraam-/ zomerverblijf) en 15 augustus- 1 oktober (paarverblijf (zomerverblijf) en onderzoek plaats te vinden.

Bij de onderzoeksopzet dient gelet te worden op de diverse functies die bomen kunnen hebben, op de verschillende soorten vleermuizen die gebruik van de bomen kunnen maken en op de zogenaamde 75% regel uit het vleermuisprotocol.

Mogelijk dienen er naar aanleiding van het nadere onderzoek een ontheffing aangevraagd te worden en mitigerende maatregelen genomen te worden.

Er zal door vleermuizen gefoerageerd worden binnen het plangebied. Foerageergebied is alleen beschermd wanneer dit gebied noodzakelijk is om de functionaliteit van een vaste verblijfplaats te behouden. In onderhavige situatie zal dit niet aan de orde zijn. Er is voldoende foerageergebied in de omgeving aanwezig en in de toekomstige situatie kan er ook weer gefoerageerd worden in dit deelgebied.

De kap van de bomen kan tot gevolg hebben dat een vliegroute tijdelijk wordt aangetast. Het zal echter geen significante vliegroute betreffen, er zijn in de directe omgeving veel alternatieve routes aanwezig. Tevens zal er in de nieuwe situatie, langs de aan te leggen weg, eveneens een nieuwe vliegroute ontstaan.

Tijdens de werkzaamheden en in de toekomstige situatie dient verstoring door licht op de bomen en de omgeving voorkomen te worden. Er kan voor gekozen worden om de verlichting beperkt te houden en alleen te richten naar de weg. Tevens kan er voor gekozen worden om vleermuisvriendelijk licht (zover bekend is dat amberkleurig) licht te gebruiken.

Amfibieën, reptielen en vissen

Binnen het plangebied zijn geen exemplaren waargenomen of vaste verblijf- of voortplantingsplaatsen vastgesteld van soorten die zijn beschermd bij de Habitatrichtlijn of nationaal beschermde soorten die niet zijn vrijgesteld door de provincie.

Algemeen voorkomende amfibieën kunnen voorkomen binnen het plangebied. Dergelijke soorten zijn door de provincie vrijgesteld van de verbodsbepalingen als het een ruimtelijke ingreep of inrichting betreft. Wel geldt de zorgplicht voor deze soorten.

Door te werken buiten de kwetsbare periodes van amfibieën (voortplantingsseizoen en winterrust) kan voorkomen worden dat er veel schade aan exemplaren gaat plaatsvinden. Zo dient het onderduikeren en dempen van de watergangen buiten de voortplantingsperiode plaats te vinden, globaal van (februari) maart tot juli (augustus). Werkzaamheden die landhabitat aantasten dienen bij voorkeur in de periode plaats te vinden dat soorten in voortplantingswater zitten. Geschikte maanden zijn september/ oktober (november), deze maanden vallen buiten de kwetsbare periodes en exemplaren zijn nog actief. Het dempen van de sloot, wanneer er water in zit, dient zo te gebeuren dat exemplaren die erin zitten de kans krijgen om te vluchten naar een aangrenzend water.

Ongewervelden/ overige soorten

Binnen het plangebied zijn geen vaste verblijf- of voortplantingsplaatsen van soorten die zijn beschermd bij de Habitatrictlijn of voorkomen op de 'nationale lijst'. Er zijn geen negatieve effecten te verwachten aangaande overige soorten.

5.3 Onderzoekperiodes

Soortgroep	15 april - 10 mei 2021	1 juni – 15 juli 2021	15 augustus- 1 oktober 2020	Deelgebied
Roek	Minimaal één onderzoek, en bij voorkeur twee met een tussenperiode van minimaal 10 dagen.	Derde onderzoeksrunde	-	1
	Gedurende de overige onderzoeken Eerder starten en na vleermuizen nog extra ronde maken. Checken tijdens plaatsen en ophalen van camera's i.v.m. kleine marterachtigen			
Ransuil	Gedurende de overige onderzoeken Eerder starten en na vleermuizen nog extra ronde maken. Checken tijdens plaatsen en ophalen van camera's i.v.m. kleine marterachtigen			1 en 2
Vleermuis		Zomer-/ kraamverblijf 2x avond, 1x ochtend	Paarverblijf (zomerverblijf) 2x avond	1
Kleine marterachtigen	Gedurende de overige onderzoeken en cameravallen, Mostela, Struikrover en warmtebeeldcamera.			1

De zorgplicht (art 1.11 Wnb)

De zorgplicht houdt in dat eenieder voldoende zorg in acht moet nemen voor de in het wild levende dieren en planten, alsmede voor hun directe leefomgeving

Voor alle soorten geldt een zorgplicht. Deze zorgplicht houdt in dat de initiatiefnemer passende maatregelen neemt om schade aan deze soorten te voorkomen of zoveel mogelijk te beperken. Hierbij gaat het bijvoorbeeld om het niet verontrusten of verstoren in de kwetsbare perioden zoals de winterslaap, de voortplantingstijd en de periode van afhankelijkheid van de jongen.

Indien vooraf bekend is dat werkzaamheden moeten worden uitgevoerd binnen de kwetsbare perioden van de betreffende soorten, is het zaak ervoor te zorgen dat het gebied tegen die tijd ongeschikt is als leefgebied voor die soorten.

6 CONCLUSIE EN VRIJBLIJVEND ADVIES

6.1 Conclusie

Onderdeel	Overtreding Wnb/ overige wetgeving	Nader onderzoek naar/ vervolg actie	Periode	Mitigatie
GNN	Nee	Nee	N.v.t.	N.v.t.
Natuurbeheertypen	Nee	Nee	N.v.t.	N.v.t.
Natura2000				
<i>Soorten</i>	Nee	Nee	N.v.t.	N.v.t.
<i>Stikstof</i>	Niet aan getoetst	Mogelijk AERIUS berekening	N.v.t.	N.v.t.
Houtopstanden	Mogelijk	Te bepalen door gemeente	N.v.t.	Mogelijk
Flora	Nee	Nee	N.v.t.	N.v.t.
Vogels				
<i>Jaarrond beschermd nest</i> Roek	Mogelijk Deelgebied 1	Nader onderzoek conform Kennisdocument Roek	15 februari – t/m half juli. Tijdens andere onderzoeken	Mogelijk
<i>Jaarrond beschermd nest</i> Ransuil	Mogelijk Deelgebied 1 en 2	Nader onderzoek conform Kennisdocument Kerkuil	Begin februari – t/m half oktober Tijdens andere onderzoeken	Mogelijk
<i>Functioneel leefgebied</i>	Nee	Nee	N.v.t.	N.v.t.
<i>Niet jaarrond beschermd nest</i>	Nee	Zorgplicht	Broedseizoen loopt globaal van 15 maart tot (en met) augustus	Ingrepen buiten broedseizoen uitvoeren of starten, anders broedvogelcheck. Voorkomen broedgevallen.
Grondgebonden zoogdieren Habitatrichtlijn en Nationaal				
<i>Verblijfplaatsen</i> Kleine marterachtigen	Mogelijk Deelgebied 1	Nader onderzoek conform handreiking Kleine Marters in relatie tot soortbescherming	Minimaal 6 weken in de meest actieve periode (tussen maart en augustus)	Mogelijk
<i>Significant functioneel leefgebied</i>	Nee	Nee	Nee	Nee
Vleermuizen				
<i>Vaste verblijfplaatsen</i> Opstallen	Nee	Nee	N.v.t.	N.v.t.
<i>Vaste verblijfplaatsen</i> Bomen	Mogelijk Deelgebied 1	Nader onderzoek Conform vigerend vleermuizenprotocol	15 mei- 15 juli en 15 augustus - 1 oktober	Mogelijk (tijdelijke) alternatieve verblijfplaatsen aanbieden

<i>Essentieel foerageergebied</i>	Nee	Nee	N.v.t.	- Verstoring door licht op omgeving en bomen dient voorkomen te worden - Gebruik van amberkleurige verlichting
<i>Essentiële vliegroute</i>	Nee	Nee	N.v.t.	
Amfibieën/ reptielen/vissen (niet-vrijgestelde soorten)	Nee	Nee	N.v.t.	N.v.t.
Ongewervelden/ overige soorten (streng en strikt beschermde soorten)	Nee	Nee	N.v.t.	N.v.t.
Vrijgestelde soorten en alle overige dieren en planten	Nee	Zorgplicht	Altijd	- Zoveel mogelijk werken buiten kwetsbare periodes als voortplantings- en winterperiode. - Waar mogelijk exemplaren verplaatsen - Extra opletten bij onderduikeren en dempen watergangen.

6.2 Vrijblijvend advies

Bij de nieuwbouw kan rekening worden gehouden met soorten door nestkasten voor de huismus, gierzwaluw en vleermuizen in te bouwen of aan te brengen. Tevens kan bij de tuininrichting rekening worden gehouden met vogels, insecten, vleermuizen en grondgebonden zoogdieren. Over dit zogenaamde natuur-inclusief bouwen is tegenwoordig veel te vinden op internet.

Een goede website om informatie en inspiratie op te doen is www.bouwnatuurinclusief.nl. Het is raadzaam om wel een ecooloog/ ter zake kundige bij aanschaf en plaatsing te betrekken.

Voorbeelden voorzieningen vleermuizen en gierzwaluw/ huismus (bron: Faunaprojecten.nl en VivaraPro).

Woonwensen vogels en vleermuizen

	Gierzwaluw	Huismus	Huiszwaluw	Vleermuis
Aantal 	Plaats stenen in groepjes bij elkaar. Afstand tussen de invliegopeningen is minimaal 1 meter.	Plaats stenen in groepjes bij elkaar. Afstand tussen de invliegopeningen is minimaal 50 centimeter.	Hang meerdere kunstnesten onder een overstekende dakrand. Witte dakijsten zijn favoriet.	Vleermuizen gebruiken een netwerk van verblijfplaatsen. Zorg voor meerdere inbouwstenen en / of open stootvoegen op verschillende plekken.
Hoogte 	Minimaal 4 meter hoog. Kies een locatie met 6 meter vrije ruimte voor de nesten.	Tussen de 2,5 en 12 meter is ideaal. Bijvoorbeeld vlak onder een dakgoot.	Minimaal 4 meter hoog. Zorg voor een vrije aanliegroute.	Zo hoog mogelijk aan de gevel, dicht bij de dakrand. Minimaal 3 meter hoogte en 3 meter vrije ruimte voor de uitvliegopening.
Oriëntatie 	Noord- of oostgevel. Of in schaduw van een goot of ander bouwelement. Dit voorkomt te hoog oplopende temperaturen in de kast.	Noord- of oostgevel. Of in schaduw van een goot of ander bouwelement. Dit voorkomt te hoog oplopende temperaturen in de kast.	Niet op het noordwesten.	Op iedere gevel! Optimaal is het plaatsen van 2 of meer kasten op verschillende gevels. Vleermuizen kunnen dan zelf een plek kiezen. Dit doen ze op basis van temperatuur en seizoen.
Omgeving 	De omgeving rondom de nestplaats is voor de gierzwaluw minder relevant, de vogel vangt zijn voedsel in de lucht. Wel moeten er voldoende insecten zijn.	Liefst in de buurt van (toekomstige) beschutting en begroeiing.	Waterpartjen en insectenrijk grasland binnen 500 meter zijn ideaal.	Vermijd locaties beschenen door lantaarnpalen, gevelverlichting of andere lichtbronnen.
Afstand tot ramen 	1 meter. Houd meer afstand aan in de buurt van naar buiten openslaande ramen.	1 meter.	Niet direct boven een raam. Voorkom overlast van uitwerpselen voorkomen door 50 cm onder de nesten een plankje te bevestigen.	1 meter. Niet direct boven een raam.
Bonus 	Gierzwaluwen houden van hoogte en van plekken waar ze omheen kunnen vliegen. Torens, hoge elementen of locaties op de hoek van een gebouw zijn ideaal.	Huismussen hebben voedsel, water en zand binnen 50 meter nodig. Kies dus voor een locatie aan bijvoorbeeld de tuinzijde van een gebouw, of vlakbij openbaar groen.	Huiszwaluwen zoeken een nest in de buurt van hun geboorteplek. Is er vlakbij een huiszwaluwkolonie aanwezig? Plaats dan zeker kunstnesten!	Vleermuizen houden van een groene, insectenrijke omgeving met veel bomen en hoge struiken. Een nabijelegen vijver is een pré voor het grootbrengen van jongen.

BIJLAGE 1
SITUATIETEKENING

Legenda

- Locatiegrens plangebied (deelgebied 1 en 2)
- Locatiegrens Q2020.089
- Nest roek
- Mogelijke nestlocatie ransuil
- 🦉 Ransuil

Situatietekening

A4

Sportpark De Gelenberg te Afferden

SCHAAL: 1:2.000

PROJECTNUMMER: Q2021.027

GETEKEND: WE

DATUM: 21-4-2021

BIJLAGE: 1

BIJLAGE 2
NDFR RAPPORT

NDF- De Gelenberg Afferden

Zoekvraag

Soort	Soortgroep	Wet en Beleid	Periode	Bronhouder	Zoekgebied
-------	------------	---------------	---------	------------	------------

Samenvatting

(unieke soorten) / totaal aantal waarnemingen

Beleid	
Ffvet tabel 3	(24) 2
Bever	19
Boomvalk	5
Buizerd	44
Gewone grootoorvleermuis	2
Gewone/Grijze grootoorvleermuis	1
Gewone/Kleine/Ruige dwergvleermuis	2
Gierzwaluw	52
Grote Gele Kwikstaart	15
Havik	3
Huismus	26
Kamsalamander	19
Kerkuil	3
Laatvlieger	2
Ooievaar	30
Poelkikker	5
Ransuil	5
Roek	47
Rugstreppad	6
Slechtvalk	3
Sperwer	23
Steenuil	14
Vermiljoenkever	2
Waterspitsmuis	1
Wespendief	2

De NDF is de meest omvangrijke landelijke informatiebron van verspreidingsgegevens en bevat betrouwbare waarnemingen van planten en dieren in Nederland. Nieuwe gegevens worden met regelmaat toegevoegd. Alle gegevens in de NDF zijn door soortexperts gevalideerd. Nadar (veld-)onderzoek kan noodzakelijk zijn om aanwezigheid van een soort te bevestigen of uit te sluiten.

NDFF- De Gelenberg Afferden

Beleid	
Jaarrond beschermde nesten	(14) 272
Boomvalk	5
Buizerd	44
Gierzwaluw	52
Grote Gele Kwikstaart	15
Havik	3
Huismus	26
Kerkuil	3
Ooievaar	30
Ransuil	5
Roek	47
Slechtvalk	3
Sperwer	23
Steenuil	14
Wespendief	2
Jaarrond beschermde nesten (FL)	(8) 165
Gierzwaluw	52
Grote Gele Kwikstaart	15
Huismus	26
Kerkuil	3
Ransuil	5
Roek	47
Slechtvalk	3
Steenuil	14
Jaarrond beschermde nesten (LI)	(14) 272
Boomvalk	5
Buizerd	44
Gierzwaluw	52
Grote Gele Kwikstaart	15
Havik	3
Huismus	26
Kerkuil	3
Ooievaar	30
Ransuil	5
Roek	47
Slechtvalk	3
Sperwer	23
Steenuil	14
Wespendief	2

De NDFF is de meest omvangrijke landelijke informatiebron van verspreidingsgegevens en bevat betrouwbare waarnemingen van planten en dieren in Nederland. Nieuwe gegevens worden niet regelmatig toegevoegd. Alle gegevens in de NDFF zijn door soortexperts gevalideerd. Nader (veld-)onderzoek kan noodzakelijk zijn om aanwezigheid van een soort te bevestigen of uit te sluiten.

NDF- De Gelenberg Afferden

Beleid	
Jaarrond beschermde nesten (OV)	(14) 272
Boomvalk	5
Buizerd	44
Gierzwaluw	52
Grote Gele Kwikstaart	15
Havik	3
Huismus	26
Kerkuil	3
Ooievaar	30
Ransuil	5
Roek	47
Slechtvalk	3
Sperwer	23
Steenuil	14
Wespendief	2
RL: Gevoelig	(3) 33
Huismus	26
Rugstreeppad	6
Tonghaarmuts	1
RL: Kwetsbaar	(5) 45
Boomvalk	5
Kamsalamander	19
Laatvlieger	2
Ransuil	5
Steenuil	14
Wnb - andere soorten	(1) 1
Waterspitsmuis	1
Wnb - andere soorten (DR)	(1) 1
Waterspitsmuis	1
Wnb - andere soorten (EZ)	(1) 1
Waterspitsmuis	1
Wnb - andere soorten (FL)	(1) 1
Waterspitsmuis	1
Wnb - andere soorten (FR)	(1) 1
Waterspitsmuis	1

De NDF is de meest omvangrijke landelijke informatiebron van verspreidingsgegevens en bevat betrouwbare waarnemingen van planten en dieren in Nederland. Nieuwe gegevens worden met regelmaat toegevoegd. Alle gegevens in de NDF zijn door soortexperts gevalideerd. Nader (veld-)onderzoek kan noodzakelijk zijn om aanwezigheid van een soort te bevestigen of uit te sluiten.

NDF - De Gelenberg Afferden

Beleid	
Wnb - andere soorten (GL)	(1) 1
Waterspitsmuis	1
Wnb - andere soorten (GR)	(1) 1
Waterspitsmuis	1
Wnb - andere soorten (LB)	(1) 1
Waterspitsmuis	1
Wnb - andere soorten (NB)	(1) 1
Waterspitsmuis	1
Wnb - andere soorten (NH)	(1) 1
Waterspitsmuis	1
Wnb - andere soorten (OV)	(1) 1
Waterspitsmuis	1
Wnb - andere soorten (UT)	(1) 1
Waterspitsmuis	1
Wnb - andere soorten (ZH)	(1) 1
Waterspitsmuis	1
Wnb - andere soorten (ZL)	(1) 1
Waterspitsmuis	1
Wnb - Habitatrichtlijn	(10) 59
Bever	19
Gewone grootoorvleermuis	2
Gewone/Grijze grootoorvleermuis	1
Gewone/Kleine/Ruige dwergvleermuis	2
Kamsalamander	19
Laatvlieger	2
Poelkikker	5
Rugstreeppad	6
Tonghaarmuts	1
Vermiljoenkever	2

De NDF is de meest omvangrijke landelijke informatiebron van verspreidingsgegevens en bevat betrouwbare waarnemingen van planten en dieren in Nederland. Nieuwe gegevens worden met regelmaat toegevoegd. Alle gegevens in de NDF zijn door soortexperts gevalideerd. Nader (veld-)onderzoek kan noodzakelijk zijn om aanwezigheid van een soort te bevestigen of uit te sluiten.

NDFF- De Gelenberg Afferden

Beleid	
Wnb - Vogelrichtlijn	(5) 14
Buizerd	1
Huismus	1
Ooievaar	1
Roek	10
Sperwer	1
Soortgroepen	
Vleermuizen	(4) 7
Gewone grootoorvleermuis	2
Gewone/Grijze grootoorvleermuis	1
Gewone/Kleine/Ruige dwergvleermuis	2
Laatvlieger	2
Overige zoogdieren	(2) 20
Bever	19
Waterspitsmuis	1
Vogels	(14) 272
Boomvalk	5
Buizerd	44
Gierzwaluw	52
Grote Gele Kwikstaart	15
Havik	3
Huismus	26
Kerkuil	3
Ooievaar	30
Ransuil	5
Roek	47
Slechtvalk	3
Sperwer	23
Steenuil	14
Wespendief	2
Amfibieën	(3) 30
Kamsalamander	19
Poelkikker	5
Rugstreeppad	6
Alle insecten	(1) 2
Vermiljoenkever	2
Kevers	(1) 2
Vermiljoenkever	2

De NDFF is de meest omvangrijke landelijke informatiebron van verspreidingsgegevens en bevat betrouwbare waarnemingen van planten en dieren in Nederland. Nieuwe gegevens worden met regelmaat toegevoegd. Alle gegevens in de NDFF zijn door soortexperts gevalideerd. Nader (veld-)onderzoek kan noodzakelijk zijn om aanwezigheid van een soort te bevestigen of uit te sluiten.

NDFF- De Gelenberg Afferden

Soortgroepen	
Geleedpotigen excl. insecten	(1) 2
Vermiljoenkever	2
Mossen	(1) 1
Tonghaarmuts	1

De NDFF is de meest omvangrijke landelijke informatiebron van verspreidingsgegevens en bevat betrouwbare waarnemingen van planten en dieren in Nederland. Nieuwe gegevens worden met regelmaat toegevoegd. Alle gegevens in de NDFF zijn door soortexperts gevalideerd. Nader (veld-)onderzoek kan noodzakelijk zijn om aanwezigheid van een soort te bevestigen of uit te sluiten.

BIJLAGE 3
WETTELIJK KADER

Wet natuurbescherming (Wnb)

De Flora- en faunawet is op 1 januari 2017 overgaan in de Wet natuurbescherming (Wnb). Deze wet dient ter vervanging van de Natuurbeschermingswet 1998, de Flora- en faunawet en de Boswet en heeft als doel te komen tot één integrale en vereenvoudigde regeling van de natuurbescherming. Hierbij is de Europese regelgeving als uitgangspunt genomen. In de wet is nog steeds een deling van bescherming van soorten en gebieden (Natura2000).

Soortenbescherming

De Wet natuurbescherming kent een apart beschermingsregime voor soorten van de Vogelrichtlijn, een apart beschermingsregime voor soorten van de Habitatrichtlijn, het Verdrag van Bern en het Verdrag van Bonn en een apart beschermingsregime voor andere soorten, die vanuit nationaal oogpunt beschermd worden.

Alle vogels, in totaal ruim 700 soorten, zijn beschermd (Vogelrichtlijn). Sommige soorten genieten een extra bescherming onder het verdrag van Bern of is het nest ervan jaarrond beschermd. Daarnaast worden ongeveer 230 overige Europese en nationale soorten beschermd.

- Verbodsbepalingen

Elk van deze beschermingsregimes kent zijn eigen verbodsbepalingen en vereisten voor vrijstelling of ontheffing van de verboden.

Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn § 3.1 Wn	Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn § 3.2 Wn	Beschermingsregime andere soorten § 3.3 Wn
Art 3.1 lid 1 Het is verboden in het wild levende vogels opzettelijk te doden of te vangen.	Art 3.5 lid 1 Het is verboden soorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen	Art 3.10 lid 1a Het is verboden soorten opzettelijk te doden of te vangen
Art 3.1 lid 2 Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen	Art 3.5 lid 4 Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen	Art 3.10 lid 1b Het is verboden de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren opzettelijk te beschadigen of te vernielen
Art 3.1 lid 3 Het is verboden eieren te rapen en deze onder zich te hebben	Art 3.5 lid 3 Het is verboden eieren van dieren in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen	Niet van toepassing
Art 3.1 lid 4 en lid 5 Het is verboden vogels opzettelijk te storen, tenzij de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort	Art 3.5 lid 2 Het is verboden dieren opzettelijk te verstoren	Niet van toepassing
Niet van toepassing	Art 3.5 lid 5 Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen	Art 3.10 lid 1c Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen

Bron: Brochure Soortenbescherming bij ruimtelijke ingrepen, ministerie EZ, versie 1.3 december 2016).

De verbodsbepalingen voor vogels en Habitatrictlijnsoorten in de Wet natuurbescherming sluiten vrijwel één op één aan bij de bepalingen uit de Vogelrichtlijn en de Habitatrictlijn. De verbodsbepalingen zijn gericht op de bescherming van individuen van soorten.

Verstoring van vogels is niet verboden indien de verstoring niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort (artikel 3.1 lid 4 en lid 5). Het is aan de initiatiefnemer om zich ervan te vergewissen – en waar nodig aan te kunnen tonen – dat de op zich versturende activiteit geen bedreiging vormt voor de vogelsoort en aldus niet leidt tot verslechtering van de staat van instandhouding van de betreffende soort.

Het verbod om dieren opzettelijk te doden of te vangen en het verbod om vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen opzettelijk te beschadigen of vernielen, is niet van toepassing op de bosmuis, huisspitsmuis of veldmuis, voor zover deze dieren zich in of op gebouwen of daarbij behorende erven of roerende zaken bevinden (artikel 3.10 lid 3).

Opzettelijkheid

In de Wet natuurbescherming is bij meer verbodsbepalingen dan onder de Flora- en faunawet het opzetvereiste toegevoegd, in lijn met de artikelen van de Habitatrictlijn en Vogelrichtlijn. In de Flora- en faunawet was alleen sprake van het opzetvereiste bij verontrusting (art 10). Hierdoor was de Flora- en faunawet strenger dan de verbodsbepalingen van de Habitatrictlijn. Niet-opzettelijke handelingen waarbij de verbodsbepalingen overtreden worden, zijn nu niet langer verboden. Daarbij is van belang dat het Europees Hof van Justitie in zijn jurisprudentie heeft bepaald dat onder opzet ook voorwaardelijke opzet moet worden begrepen⁶⁾: *“Daarvan is sprake als iemand een handeling verricht en daarbij bewust de aanmerkelijke kans aanvaardt dat zijn gedragingen schadelijke gevolgen hebben voor een dier of plant...”*.

- Ontheffing of vrijstelling

Om af te mogen wijken van de verbodsbepalingen via een ontheffing of vrijstelling moet aan drie criteria zijn voldaan:

- Ten eerste mag alleen van de verbodsbepaling afgeweken worden als er geen andere bevredigende oplossing voor de handeling mogelijk is.
- Ten tweede moet tegenover de afwijking van het verbod een in de wet genoemd belang staan. De wet geeft voor de verschillende beschermingsregimes aan wat die belangen zijn.
- Ten slotte mag de ingreep geen afbreuk doen aan de staat van instandhouding van de soort.

De drie criteria op grond waarvan van de verbodsbepalingen afgeweken kan worden, zijn eveneens uit deze twee richtlijnen overgenomen. Dat betekent dat de verbodsbepalingen niet overtreden mogen worden, tenzij men een ontheffing kan krijgen (het zogenoemde ‘nee, tenzij-principe’).

Als aan deze drie vereisten voldaan is, kan een ontheffing worden verleend. Voor een aantal handelingen zijn bovendien vrijstellingenmogelijk, bijvoorbeeld in de vorm van een provinciale verordening of een gedragscode.

Vrijstellingen kunnen in principe gelden voor alle drie de beschermingsregimes. Vrijstellingen van verbodsbepalingen zoals die gelden voor Vogelrichtlijn- of Habitatrichtlijnsoorten, kunnen alleen verleend worden voor in de Europese Vogelrichtlijn of Europese Habitatrichtlijn genoemde belangen. Om soorten vrij te stellen, zal altijd voldaan moeten zijn aan de vereisten van de wet, met name de afweging dat de vrijstelling geen afbreuk mag doen aan het streven de populatie van de betrokken soort in hun natuurlijk verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan (voor Habitatrichtlijnsoorten en andere soorten) dan wel dat de vrijstelling niet leidt tot verslechtering van de staat van instandhouding van vogelsoorten.

Belangen voor ontheffingsverlening of vrijstelling onder de Wet natuurbescherming

Voor vogels beschermd onder de Vogelrichtlijn kan ontheffing of vrijstelling worden verleend op grond van de volgende belangen:

- in het belang van de volksgezondheid of de openbare veiligheid;
- in het belang van de veiligheid van het luchtverkeer;
- ter voorkoming van belangrijke schade aan gewassen, vee, bossen, visserij of wateren;
- ter bescherming van flora of fauna;
- voor onderzoek of onderwijs, het uitzetten of herinvoeren van soorten, of voor de daarmee samenhangende teelt,
- om het vangen, het onder zich hebben of elke andere wijze van verstandig gebruik van bepaalde vogels in kleine hoeveelheden selectief en onder strikt gecontroleerde omstandigheden toe te staan.

Voor soorten beschermd onder de Habitatrichtlijn, het Verdrag van Bern of het Verdrag van Bonn kan ontheffing of vrijstelling worden verleend op grond van de volgende belangen:

- in het belang van de bescherming van de wilde flora of fauna, of in het belang van de instandhouding van de natuurlijke habitats;
- ter voorkoming van ernstige schade aan met name de gewassen, veehouderijen, bossen, visgronden, wateren of andere vormen van eigendom;
- in het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten;
- voor onderzoek en onderwijs, repopulatie of herinstructie van deze soorten, of voor de daartoe benodigde kweek, met inbegrip van de kunstmatige vermeerdering van planten, of
- om het onder strikt gecontroleerde omstandigheden mogelijk te maken op selectieve wijze en binnen bepaalde grenzen een beperkt, bij de ontheffing of vrijstelling vastgesteld aantal van bepaalde dieren van de aangewezen soort te vangen of onder zich te hebben, onderscheidenlijk een beperkt bij de ontheffing of vrijstelling vastgesteld aantal van bepaalde planten van de aangewezen soort te plukken of onder zich te hebben.

Voor andere, 'nationaal' beschermde soorten kan ontheffing of vrijstelling worden verleend op grond van de volgende belangen:

- de belangen die gelden voor soorten van de Habitatrichtlijn zoals hierboven genoemd;
- in het kader van de ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden, daaronder begrepen het daaropvolgende gebruik van het ingerichte of ontwikkelde gebied;
- ter voorkoming van schade of overlast, met inbegrip van schade aan sportvelden, schietterreinen, industrieterreinen, kazernes, of begraafplaatsen;
- ter beperking van de omvang van de populatie van dieren, in verband met door deze dieren ter plaatse en in het omringende gebied veelvuldig veroorzaakte schade of in verband met de maximale draagkracht van het gebied waarin de dieren zich bevinden;
- ter voorkoming of bestrijding van onnodig lijden van zieke of gebrekkige dieren;
- in het kader van bestendig beheer of onderhoud in de landbouw of bosbouw;
- in het kader van bestendig beheer of onderhoud aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, of in het kader van natuurbeheer;
- in het kader van bestendig beheer of onderhoud van de landschappelijke kwaliteiten van een bepaald gebied,
- in het algemeen belang van de betreffende soort.

Provinciale staten kunnen vrijstelling van de verbodsbepalingen verlenen. Dit moet worden geregeld in een provinciale verordening. In de verordening of regeling staat aangegeven voor welke verbodsbepalingen, voor welke handelingen en voor welke soorten de vrijstelling geldt. Onder meer op basis van regionale verschillen in de staat van instandhouding van soorten kunnen de vrijgestelde soorten per provincie verschillen.

Nederlandse Naam	Wetenschappelijke Naam	Drenthe	Flevoland	Friesland	Gelderland	Groningen	Limburg	Noord-Brabant	Noord-Holland	Overijssel	Utrecht	Zeeland	Zuid-Holland	Ministerie EZ (AMvB RN art
Zoogdieren														
Aardmuis	<i>Microtus agrestis</i>	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Bosmuis*	<i>Apodemus sylvaticus</i>	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Bunzing	<i>Mustela putorius</i>	x		x		x	x				x		x	x
Dwergmuis	<i>Micromys minutus</i>	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Dwergspitsmuis	<i>Sorex minutus</i>	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Egel	<i>Erinaceus europaeus</i>	x	x	x	x	x	x	x	x		x	x	x	x
Eekhoorn	<i>Sciurus vulgaris</i>						x1							
Gewone bosspitsmuis	<i>Sorex araneus</i>	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Haas	<i>Lepus europeus</i>	x	x	x	x	x	x	x	x	x			x	x
Hermelijn	<i>Mustela erminea</i>	x		x		x	x				x		x	x
Huisspitsmuis*	<i>Crocidura russula</i>	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Konijn	<i>Oryctolagus cuniculus</i>	x	x	x	x	x	x	x	x	x			x	x
Molmuis	<i>Arvicola scherman</i>						x							
Ondergrondse woelmuis	<i>Pitymys subterraneus</i>	x	x	x	x	x	x	x	x		x	x		x
Ree	<i>Capreolus capreolus</i>	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Rosse woelmuis	<i>Clethrionomys glareolus</i>	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Steenmarter	<i>Martes foina</i>			x			x2							
Tweekleurige bosspitsmuis	<i>Sorex coronatus</i>	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x		x
Veldmuis*	<i>Microtus arvalis</i>	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Vos	<i>Vulpes vulpes</i>	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Wezel	<i>Mustela nivalis</i>	x		x		x	x				x		x	x
Wild zwijn	<i>Sus scrofa</i>							x						
Woelrat	<i>Arvicola terrestris</i>	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Amfibieën en reptielen														
Bruine kikker	<i>Rana temporaria</i>	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Gewone pad	<i>Bufo bufo</i>	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Hazelworm	<i>Anguis fragilis</i>						x3							
Kleine watersalamander	<i>Triturus vulgaris</i>	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Levendbarende hagedis	<i>Zootoca vivipara</i>						x4							
Meerkikker	<i>Pelophylax ridibundus (Rana ridibunda)</i>	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Middelste groene kikker / Bastaardkikker	<i>Pelophylax klepton esculentus (Rana esculenta)</i>	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
3.10.2.a / Rnb 3.31.d	ikv RO en gebruik van gebieden	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
3.10.2.d	voorkomen onnodig lijden		x								x			
3.10.2.e / Rnb 3.31.b	ikv bestendig beheer of onderhoud landbouw of bosbouw	x	x	x	x	x	x	x		x	x	x	x	x
3.10.2.f / Rnb 3.31.a	ikv bestendig beheer of onderhoud overig	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
3.10.2.g	ikv bestendig beheer of onderhoud landsch kwaliteiten bepaald gebied	x	x	x	x		x	x		x	x	x	x	
3.10.2.i / Rnb 3.31.c	bestendig gebruik					x						x		x
(geldt alleen voor amfibieën) ikv bescherming wilde flora, fauna & habitats										x				

(Bron: Website Ecologica, januari 2021).

- Gedragscode

Voor regulier voorkomende werkzaamheden en ruimtelijke ontwikkeling kan een vrijstelling van de verbodsbepalingen mogelijk zijn als u handelt conform een goedgekeurde gedragscode. Het kan gaan om handelingen in het kader van bestendig beheer of onderhoud, bestendig gebruik en ruimtelijke ontwikkeling of inrichting. Zo is het onder de Wet natuurbescherming mogelijk om via een gedragscode Europees beschermde vogel- en andere dier- en plantensoorten vrij te stellen bij ruimtelijke ontwikkeling en inrichting, mits er sprake is van een bij respectievelijk Vogelrichtlijn of Habitatrichtlijn genoemd belang. In een gedragscode is beschreven hoe zorgvuldig gewerkt wordt opdat schade aan beschermde dieren en planten wordt voorkomen of tot een minimum beperkt.

Gedragscodes zijn bedoeld voor organisaties die in hun reguliere taken of activiteiten regelmatig met de wet te maken hebben. Elke sector kan een gedragscode opstellen en laten goedkeuren. Wanneer een gedragscode is goedgekeurd, kan eenieder die aantoonbaar in overeenstemming met de betreffende gedragscode handelt, zonder ontheffing de handelingen verrichten. Er kan gecontroleerd worden of er gehandeld wordt volgens de gedragscode. Dat dient aangetoond te worden; de bewijslast dat er correct wordt gehandeld ligt bij de initiatiefnemer.

Gedragscodes worden goedgekeurd door de Minister van EZ, in overleg met de provincies. De goedkeuring geldt voor een periode van maximaal vijf jaar.

- Ecologisch onderzoek laten uitvoeren

Voordat de beoogde ingreep kan plaatsvinden dient inzichtelijk gemaakt te zijn dat er door de ingreep geen overtreding zal plaatsvinden van de Wet natuurbescherming.

Meestal wordt eerst een zogenaamde quickscan (natuurtoets) flora en fauna uitgevoerd. Uit dit onderzoek dient naar voren te komen of er vervolgstappen genomen dienen te worden. De vervolgstappen kunnen bestaan uit een nader onderzoek, het nemen van mitigerende maatregelen en/ of het aanvragen van een ontheffing.

De bepalingen van de Wet natuurbescherming zijn alleen van toepassing als op of rondom de locatie waar de werkzaamheden gaan plaatsvinden beschermde planten en/of dieren voorkomen of als zich daar hun nesten, voortplantingsplaatsen of rustplaatsen bevinden.

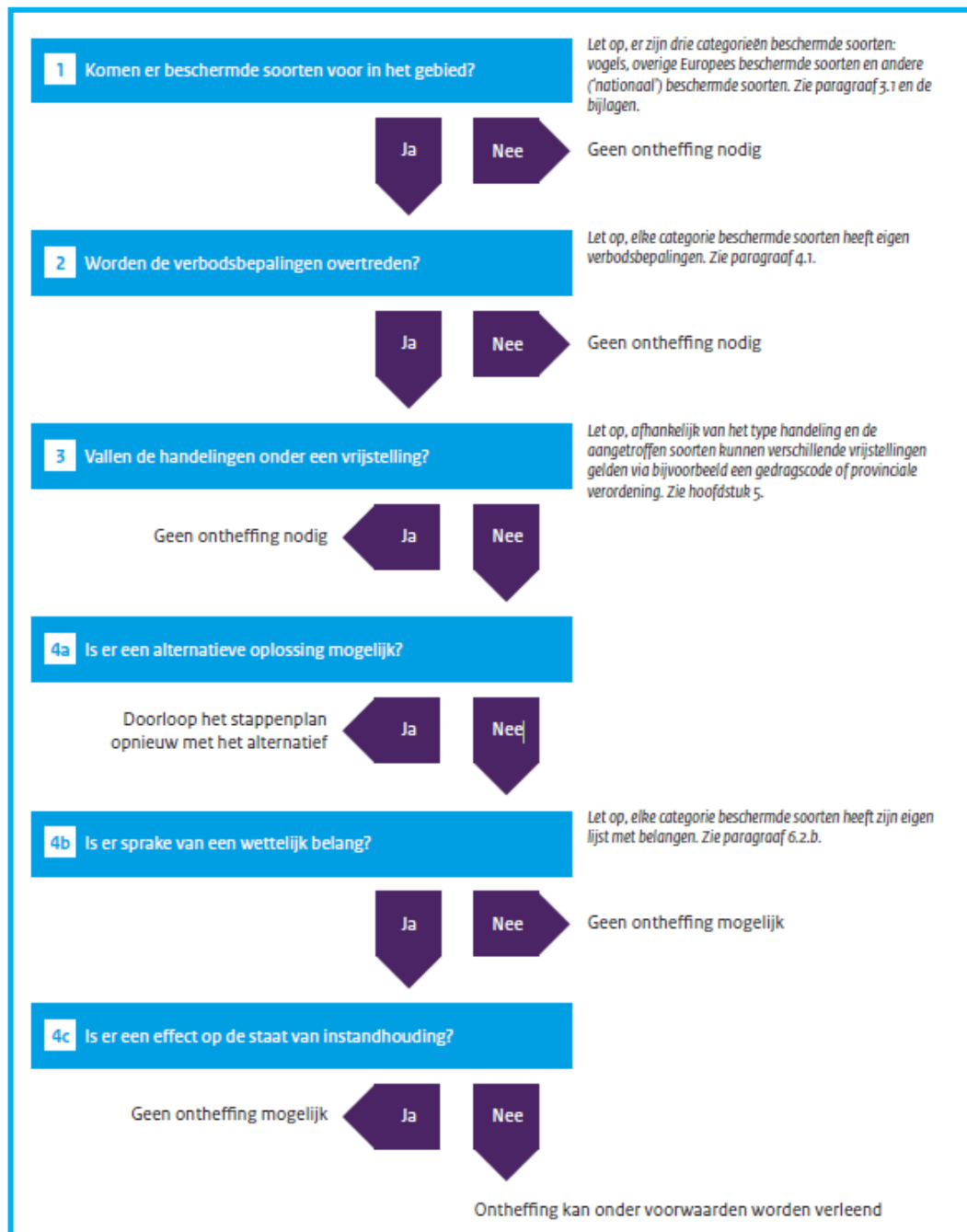
Het plangebied is het gebied waar de daadwerkelijke handeling wordt uitgevoerd. Afhankelijk van de kenmerken van de activiteit kunnen storende factoren ook optreden buiten het plangebied. Denk aan verstoring door geluid, waardoor bijvoorbeeld het verbod om soorten opzettelijk te verstoren wordt overtreden.

Hoe groot het onderzoeksgebied is hangt dan ook af van de invloedssfeer van de werkzaamheden. Het onderzoeksgebied is vaak groter dan het plangebied.

Andere leefgebieden van een diersoort, zoals foerageergebieden of vaste vliegroutes, worden volgens de uitleg van het Guidance document niet beschermd, tenzij deze samenvallen met de voortplantings- of rustplaatsen. Jurisprudentie maakt echter duidelijk dat in het geval van Habitatrichtlijnsoorten het zodanig verstoren van vaste vliegroutes en/of beschadigen van foerageergebied dat de soort om die reden deze vaste voortplantings- of rustplaatsen (die buiten het plangebied zijn gelegen) zal verlaten, wel onder het verbod van de Habitatrichtlijn valt).

De redenering hierbij is dat bij een dergelijke verstoring de ecologische functionaliteit van de voortplantings- of rustplaatsen niet meer gegarandeerd is. In deze gevallen is dan ook artikel 3.5 van de Wet natuurbescherming van toepassing.

Het ministerie van Economische Zaken heeft een stappenplan opgesteld die door initiatiefnemers doorlopen dient te worden.

Bron: Brochure Soortenbescherming bij ruimtelijke ingrepen, ministerie EZ, versie 1.3 december 2016).

Natura2000 (gebiedsbescherming)

Gebieden die bescherming genieten zijn Natura2000-gebieden (Vogelrichtlijn- en Habitatrichtlijngebieden).

Handelingen binnen beschermde gebieden die de wezenlijke kenmerken van het gebied aantasten, zijn in principe verboden en worden slechts onder strikte voorwaarden toegestaan. Bij ruimtelijke ingrepen in de nabije omgeving van de beschermde gebieden moet worden bepaald in hoeverre de externe werking van de ingreep een effect heeft op het beschermde gebied. Indien er negatieve effecten te verwachten zijn, bijvoorbeeld door een toename van stikstofdepositie, dient er een vervolgonderzoek plaats te vinden.

Houtopstanden

De bescherming van houtopstanden is geregeld in hoofdstuk 4 van de Wet natuurbescherming.

Het is verboden houtopstanden geheel of gedeeltelijk te vellen of te doen vellen, zonder voorafgaande melding bij de provincie. Een houtopstand is hierbij gedefinieerd als een eenheid van bomen of struiken met een oppervlakte van ten minste 1.000 vierkante meter of een rijbeplanting die meer dan 20 bomen omvat. De wet schrijft verder voor dat wanneer een houtopstand geheel of gedeeltelijk is geveld, de grond binnen drie jaar moet worden herbeplant.

Bovenstaande bescherming geldt niet voor alle houtopstanden. De regels zijn niet van toepassing op houtopstanden op erven of in tuinen, op fruitbomen, op windschermen om boomgaarden, op naaldbomen bedoeld om te dienen als kerstbomen, op kweekgoed, op bepaalde beplantingen van wilgen of populieren, op bepaalde beplantingen bedoeld voor de productie van houtige biomassa en op houtopstanden binnen de, bij besluit van de gemeenteraad, vastgelegde grenzen van de bebouwde kom. Ook voor het dunnen van een houtopstand gelden de regels niet.

De provincie kan regels stellen ten aanzien van de meldingsplicht en de plicht tot herbeplanting. Ook kan de provincie een ontheffing verlenen ten behoeve van herbeplanting op andere grond. Verder kan de provincie ontheffing verlenen en kan de provincie bij verordening vrijstelling verlenen van zowel de meldingsplicht als de plicht tot herbeplanting.

Nationaal Natuur Netwerk/ Natuurnetwerk Nederland (NNN)

De bescherming van het Nationaal Natuurnetwerk/ Natuurnetwerk Nederland (NNN, de voormalige EHS) komt voort uit de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte. Het netwerk kan in verschillende provincie andere benamingen hebben, zo heet de NNN in provincie Gelderland het Gelders Natuurnetwerk (GNN) en in Noord-Brabant het Natuurnetwerk Brabant.

Dit NNN is een netwerk van gebieden in Nederland waar de natuur voorrang heeft. Het netwerk helpt voorkomen dat planten en dieren in geïsoleerde gebieden uitsterven en dat natuurgebieden hun waarde verliezen. Het NNN kan worden gezien als de ruggengraat van de Nederlandse natuur.

In het NNN liggen: bestaande natuurgebieden (waaronder Natura2000, gebieden waar nieuwe natuur aangelegd wordt, landbouwgebieden (beheerd volgens agrarisch natuurbeheer) en ruim 6 miljoen hectare grote wateren: meren, rivieren, de kustzone van de Noordzee en de Waddenzee.

In het netwerk geldt voor nieuwe ontwikkelingen het 'nee, tenzij'-principe. Ruimtelijke ingrepen zijn niet toegestaan, tenzij er geen alternatieven zijn. Ook moeten de ontwikkelingen een groot openbaar belang hebben. De schadelijke effecten van de activiteit op de natuur moeten bovendien worden gemitigeerd. De kernkwaliteiten en

omgevingscondities vormen het toetsingskader. De initiatiefnemer dient onderzoek te doen naar eventuele significant negatieve effecten die een activiteit kan hebben op het NNN.

Overige natuurgebieden

Buiten de bescherming van de Wet natuurbescherming en het NNN bevinden zich ook natuurgebieden beschermd middels provinciaal beleid, veelal beschreven in Omgevingsplannen of Streekplannen. In dit provinciale beleid is de bescherming van bijvoorbeeld ganzenfoeragegebied en weidevogelgebied uitgewerkt.

Rode Lijst

Rode Lijst soorten zijn soorten die zijn opgenomen op officiële, door het parlement bekrachtigde en in de Staatscourant gepubliceerde, lijsten van soorten die gevoelig of kwetsbaar zijn of zelfs direct in hun voortbestaan bedreigd worden. De bedreigde dier- en plantensoorten op de Rode Lijsten hebben geen juridische status, tenzij ze ook in de wet zijn opgenomen.

De aanwijzing van nationale soorten is mede gebaseerd op de status die de soorten in de rode lijsten hadden ten tijde van het opstellen van de Wnb.

BIJLAGE 4

LIJSTEN BESCHERMDE SOORTEN

Soorten beschermd onder paragraaf 3.2 van de Wet natuurbescherming (artikel 3.5 en 3.8)

Nederlandse naam Latijnse naam

Planten (4)

Drijvende waterweegbree	Luronium natans
Groenknolorchis	Liparis loeselii
Kruipend moerasscherm	Aptum repens
Zomerschroeforchis	Spiranthes aestivalis

Zoogdieren terrestrisch (8)

Bever	Castor fiber
Hamster	Cricetus cricetus
Hazelmuis	Muscardinus avellanarius
Eurazische lynx	Lynx lynx
Noordse woelmuis	Microtus oeconomus
Otter	Lutra lutra
Wilde kat	Felis silvestris
Wolf *)	Canis lupus

Vleermuizen (22)

Bechsteins vleermuis	Myotis bechsteinii
Bosvleermuis	Nyctalus leisleri
Brandts vleermuis	Myotis brandtii
Franjesaart	Myotis nattereri
Gewone baardvleermuis	Myotis mystacinus ssp. mystacinus
Gewone dwergvleermuis	Pipistrellus pipistrellus
Gewone grootoorvleermuis	Plecotus auritus
Grijze grootoorvleermuis	Plecotus auritus
Grote hoefijzerneus	Rhinolophus ferrumequinum
Grote rosse vleermuis	Nyctalus lasiopterus
Ingekorven vleermuis	Myotis emarginatus
Kleine dwergvleermuis	Pipistrellus pygmaeus
Kleine hoefijzerneus	Rhinolophus hipposideros
Laavvleeger	Eptesicus serotinus
Meervleermuis	Myotis dasycneme
Mopsvleermuis	Barbastella barbastellus
Noordse vleermuis	Eptesicus nilssonii
Rosse vleermuis	Nyctalus noctula
Ruige dwergvleermuis	Pipistrellus nathusii
Tweekleurige vleermuis	Vespertilio murinus
Vale vleermuis	Myotis myotis
Waarvleermuis	Myotis daubentonii

Zoogdieren marien (5)

Bruinvot	Phocoena phocoena
Gewone dolfin	Delphinus delphis
Tuimelaar	Tursiops truncatus
Witflankdolfin	Lagenorhynchus acutus
Witsnuitdolfin	Lagenorhynchus albotrochus

Vissen (2)

Houting	Coregonus oxyrinchus
Steur	Acipenser sturio

Amfibieën (8)

Boomkikker	Hyla arborea
Geelbuikvuurpad	Bombina variegata
Hefkikker	Rana arvalis
Kamsalamander	Triturus cristatus
Knoflookpad	Pelobates fuscus
Poelkikker	Rana lessonae
Rugstreeppad	Bufo calamita
Vroedmeesterpad	Alytes obstetricans

Reptielen (3)

Gladde slang	Coronella austriaca
Muurhagedis	Podarcis muralis
Zandhagedis	Lacerta agilis

Vlinders (7)

Donker pimpernelblauwje	Maculinea nausithous
Groete vuurvinder	Lycaena dispar
Moerasparelmoervinder *)	Euphydryas aurinia
Pimpernelblauwje	Maculinea teleus
Teuntsbloempijlstaart	Proserpinus proserpina
Tijmblauwje *)	Maculinea arion
Zilverstreephoofbeestje *)	Coenonympha hero

Libellen (8)

Bronslibel *)	Oxygaster curditi
Gaffellibel	Ophiogomphus cecilia
Gevleete witsnuitlibel	Leucorrhinia pectoralis
Groene glazenmaker	Aeshna viridis
Noordse winterjuffer *)	Sympetma paedisca
Ooseltjke witsnuitlibel *)	Leucorrhinia albifrons
Rietrombout	Gomphus flavipes
Sterltjke witsnuitlibel	Leucorrhinia caudalis

Kevers (5)

Brede geelrandwaterroofkever	Dytiscus laetivus
Gestreepte waterroofkever	Graphoderus bilineatus
Heldenbok	Cerambyx cerno
Juchdeerkever	Osmoderma eremita
Vermiljoenkever	Cucujus cinnabarinus

Overige soorten (2)

Bazafse stroommossel	Unio crassus
Platte schijfhoren	Anisus vorticulus

*) Soorten verdwenen uit Nederland maar die toch beschermd zijn op grond van artikel 3.5 en 3.8 omdat er een gereede kans op terugkeer bestaat

Soorten beschermd onder paragraaf 3.3 van de Wet natuurbescherming (artikel 3.10 en 3.11)

Nederlandse naam	Ladijnse naam				
Planten (76)					
Akkerboerbloem *)	Ranunculus arvensis	Smalle raaf *)	Galeopsis angustifolia	Hazelworm	Anguis fragilis
Akkerdoornzaad *)	Torilis arvensis	Spiet havikskruid *)	Hieracium lacucella	Levendbarende hagedis	Lacerta vivipara
Akkerogenroost *)	Odonodes vernus vernus	Steenbraam *)	Rubus saxatilis	Ringslang	Natrix natrix
Bekliede ogenroost *)	Euphrasia rosakoviana	Stijve wolfsmelk *)	Euphorbia serotica		
Berggamber *)	Teucrium montanum	Tengere distel *)	Carduus tenuiflorus	Vissen (6)	
Bergnachtorchis *)	Platanthera chlorantha	Tengere veldmuur *)	Minuartia hybrida	Beekdonderpad	Cottus rhenanus
Blaasvaren	Cystopteris fragilis	Troggamber *)	Teucrium borys	Beekpriek	Lamprologus planeri
Blauw gutchelheil *)	Anagallis arvensis foemina	Veenbloembies *)	Scheuchzeria palustris	Eiris	Phoxinus phoxinus
Bokkenorchis *)	Chenopodium glossum	Vitegenorchis	Ophrys insectifera	Gestuppelde alver	Alburnoides bipunctatus
	hircinum	Vroege ereprijs *)	Veronica praecox	Groene modderkrutjer	Misgurnus fossilis
Bosboerbloem *)	Ranunculus pol. nemorosus	Wilde averuit *)	Arenaria c. campesitris	Kwabaal *)	Lota lota
Bosdravik *)	Bromopsis r. benekenti	Wilde ridderspoor *)	Consolida regalis		
Brave hendrik *)	Chenopodium bonus-henricus	Wilde weik *)	Melampyrum arvense	Vlinders (20)	
Brede wolfsmelk *)	Euphorbia platyphyllos	Wolfskers *)	Atropa bella-donna	Aardbeetvlinder *)	Pyrgus malvae
Breed wollegras *)	Eriophorum latifolium	Zandwolfsmelk *)	Euphorbia seguieriana	Bosparelmoer-vlinder *)	Melitaea athalia
Bruinrode wespensorchis	Eptactis atrorubens	Zinkvoeltje	Viola lutea calaminaria	Bruin dikkopje	Erynnis iages
Dennenorchis *)	Goodyera repens	Zweedse kornoelje *)	Cornus suecica	Brutne etkenpage *)	Sagittum ilicis
Dreps *)	Bromus secalinus			Dulparelmoer-vlinder *)	Argynnis niobe
Echte gamber *)	Teucrium cham. germanicum	Zoogdieren terrestisch (31)		Gentiaanblauwje *)	Maculinea alcon
		Aardmuis	Microtus agrestis	Groene parelmoer-vlinder *)	Argynnis aglaja
Franjegenstaen	Gentianella ciliata	Boommarter	Martes martes	Groene vos *)	Nymphalis polychloros
Geelgroene wespensorchis *)	Eptactis muellert	Bosmuis	Apodemus sylvaticus	Groene weerschijn-vlinder *)	Apatura iris
Geplootde vrouwenmansel *)	Alchemilla subcrenata	Bunzing	Musela puortus	Iepenpage	Sagittum w-album
Geande welsla *)	Valeriana dentata	Damhert	Dama dama	Kleinne heitvlinder *)	Hipparchia satulius
Gevlekt zonneroosje *)	Tuberaria guttata	Das	Meles meles	Kleinne Ijsvogel-vlinder *)	Limenitis camilla
Glad biggenkruid *)	Hypochaeris glabra	Dwergmuis	Micromys minutus	Kommavvlinder *)	Hesperia comma
Gladde zegge *)	Carex laevigata	Dwergspitsmuis	Sorex minutus	Sleedoorpage *)	Thecla betulae
Groene nachtorchis	Coeloglossum vitide	Edelhert	Cervus elaphus	Spiegeldikkopje *)	Heeroperius morpheus
Groensteel *)	Asplenium vitide	Eekhoorn	Sciurus vulgaris	Veenbesblauwje *)	Plebeus opdele
Groot spiegelklokje *)	Legousia speculum-venetis	Egel	Eriaceus europaeus	Veenbesparelmoer-vlinder	Boloria aquilonaris
Groete bosgaardbet *)	Fragaria moschata	Eikelmuis	Elomys quercinus	Veenhooftbeesje	Coenonympha tullia
Groete leeuwenklauw *)	Aphanes arvensis	Gewone bosspitsmuis	Sorex araneus	Veldparelmoer-vlinder	Melitaea cinxia
Honingorchis	Hermium monorchis	Groete bosmuis	Apodemus flavicollis	Zilveren maan *)	Boloria selene
Kalkboerbloem *)	Ranunculus polyanthenos ssp. polyanthenoides	Haas	Lepus europaeus		
Kalkkeurtje *)	Centaurea calcitrapa	Hermelijn	Musela erminea	Libellen (8)	
Karhutzeranjer *)	Dianthus carthusianorum	Hutspitsmuis	Crocidura russula	Beekrombout *)	Gomphus vulgatus
Karwtjsele *)	Selinum carvifolia	Konijn	Oryzolagus cuniculus	Bosbeekjuffer *)	Calopteryx virgo
Kleinne ereprijs *)	Veronica verna	Molmuis *)	Arvicola scherman	Donkere waterjuffer *)	Coenagrion armatum
Kleinne Schorseneer *)	Scorzenera humilis	Ondergrondse woelmuis	Microtus subterraneus	Gevlekte glanslibel *)	Somatochlora flavomaculata
Kleinne wolfsmelk *)	Euphorbia exigua	Ree	Capreolus capreolus	Gewone bronlibel *)	Cordulegaster boltonii
Kluwenklokje	Campanula glomerata	Rosse woelmuis	Clethrionomys glareolus	Hoogveenglanslibel *)	Somatochlora arcata
Knollathyrus *)	Lathyrus linifolius	Steenmarter	Martes foina	Kempense heidelibbel *)	Sympetrum
Knolspirea *)	Filipendula vulgaris	Tweekleurige bosspitsmuis	Sorex coronatus	Speerwaterjuffer *)	Coenagrion hastulatum
Korensla *)	Amosotis minima	Veldmuis	Microtus arvalis		
Kranskarwtje *)	Carum veridicillium	Veldspitsmuis	Crocidura leucodon		
Kruipdijn *)	Thymus praecox	Vos	Vulpes vulpes		
Lange zonnedauw	Drosera longifolia	Waterspitsmuis	Neomys fodiens		
Liggende ereprijs *)	Veronica prostrata	Wezel	Musela nivalis		
Moeragamber *)	Teucrium scordium	Wild zwijn	Sus scrofa		
Muurbloem	Erysimum cheiri	Woelrat	Arvicola terrestris		
Naakte lathyrus *)	Lathyrus aphaca				
Naaldenkervel *)	Scandix peccen-venetis	Zoogdieren marien (2)			
Prijscheefkelk	Arabis h. sagittata	Gewone zeehond	Phoca vitulina	Kevers (1)	
Roggeleite *)	Lilium bulbiferum croceum	Grijze zeehond	Halichoerus grypus	Vliegend hert	Lucanus cervus
Rood peperboompje *)	Daphne mezereum				
Rozenkransje *)	Anemaria dioica	Amfibieën (8)			
Ruw parelzaad *)	Lithospermum arvense	Alpenwatersalamander	Triturus alpestris		
Stofzaad *)	Monoetropa hypopitys	Brutne kikker	Rana temporaria		
Scherpkruid *)	Asperugo procumbens	Gewone pad	Bufo bufo		
Schubvaren	Ceserach officinarum	Kleinne watersalamander	Triturus vulgaris		
Schubzegge *)	Carex leptocarpa	Meerkikker	Rana ridibunda		
		Middelse groene kikker	Rana klepton esculenta		
		Vinpoosalamander	Triturus helveticus		
		Vuursalamander	Salamandra salamandra		
		Reptielen (4)			
		Adder	Vipera berus		

*) soort die geen wettelijke bescherming had onder de Flora- en faunawet

BIJLAGE 5

JAARROND BESCHERMDE NESTEN (CATEGORIE 1-4)

Mogelijk dat in de loop der tijd per provincie de lijst met jaarrond beschermde nesten wordt aangepast. Voor een actuele stand van zaken dient altijd de stand van zaken in de desbetreffende provincie bekeken te worden.

Categorie 1-4: jaarrond beschermd

Boomvalk	<i>Falco subbuteo</i>	4
Buizerd	<i>Buteo buteo</i>	4
Gierzwaluw	<i>Apus apus</i>	2
Grote gele kwikstaart	<i>Motacilla cinerea</i>	3
Havik	<i>Accipiter gentilis</i>	4
Huismus	<i>Passer domesticus</i>	2
Kerkuil	<i>Tyto alba</i>	3
Oehoe	<i>Bubo bubo</i>	3
Ooievaar	<i>Ciconia ciconia</i>	3
Ransuil	<i>Asio otus</i>	4
Roek	<i>Corvus frugilegus</i>	2
Slechtvalk	<i>Falco peregrinus</i>	3
Sperwer	<i>Accipiter nisus</i>	4
Steenuil	<i>Athene noctua</i>	1
Wespendief	<i>Pernis apivorus</i>	4
Zwarte wouw	<i>Milvus migrans</i>	4

1. Nesten die, behalve gedurende het broedseizoen als nest, buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats.
2. Nesten van koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing of biotoop. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar.
3. Nesten van vogels, zijnde geen koloniebroeders, die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar.
4. Vogels die jaar in jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen.

BIJLAGE 6

BRONNEN

www.google.nl
minez.nederlandsesoorten.nl/soorten
www.natura2000.nl
www.nederlandsesoorten.nl
www.ravon.nl
www.synbiosys.alterra.nl
www.sovon.nl
www.vleermuizenindestad.nl
www.vogelbescherming.nl
www.vogelvisie.nl
www.zoogdiervereniging.nl